

Priručnik

Status igrača i disciplinska pitanja

SADRŽAJ

Sadržaj

Uvod

Definicije

I. Glavni pojmovi

1. Nadležnost saveza
2. Arbitraža
3. Glavni pojmovi sistema transfera
 - a) Osnovno načelo
 - b) Zaštita maloljetnika
 - c) Kompenzacija za treniranje
 - d) Osiguranje ugovorne stabilnosti
 - e) Mehanizam solidarnosti
 - f) Registracioni periodi
 - g) Pravni sistem saveza
4. Glavni pojmovi disciplinskih pitanja

II. Pravna tijela (organi) FIFA-e

1. Komitet za status igrača
2. Komora za rješavanje sporova
3. Disciplinski komitet
4. Apelacioni (žalbeni) komitet

III. Vanjska pravna tijela (organi)

1. Nadležnost redovnih sudova
2. Odnos između pravnih tijela FIFA-e i redovnih sudova
3. Nadležnost arbitražnih tribunala

IV. Arbitražni sud za sport (CAS)

V. Procedure /postupci

1. Nadležnost FIFA-e
2. Ko može uložiti pravnu tužbu kod FIFA-e?
3. Troškovi postupka
4. Provođenje odluka (stupanje na snagu)
5. Dijagram procedura

VI. Sedam prednosti nadležnosti FIFA-e nad redovnim sudovima

VII. Adrese

UVOD

Tokom postupka revizije FIFA Disciplinskog pravilnika i Pravilnika o statusu i transferu igrača, FIFA je odlučila da sačini ovaj priručnik opisujući pravni sistem FIFA-e a u korist asocijacija, konfederacija, klubova, igrača, zastupnika igrača i zastupnika za utakmice. Prethodna iskustva pokazala su da su složen sistem transfera i disciplinskih pitanja, te pravne norme asocijacija uopšte često doveli do neizvjesnosti kako će ova pitanja biti primijenjena. Ovaj priručnik zato ima namjeru objasniti pravilnike FIFA-e i relevantne pravne procedure jednostavnijim rječnikom koristeći dijagrame. On objašnjava glavne pojmove transfera i disciplinskih pitanja kao i pravna načela FIFA-e i rad pravnih organa FIFA-e kako bi se asocijacijama, konfederacijama, klubovima, igračima, zastupnicima igrača i zastupnicima za utakmice pokazalo kako pravne norme FIFA-e doprinose pronalaženju pravednih i zakonskih rješenja sporova, u koja su uključene mnoge strane nogometnog/fudbalskog svijeta.

DEFINICIJE

Niže navedeni termini označavaju slijedeće:

FIFA:	Međunarodna fudbalska asocijacija
Asocijacija:	Fudbalska asocijacija priznata i učlanjena u FIFA-u
Liga:	Organizacija podređena asocijaciji
Konfederacija:	Grupa asocijacija priznatih od FIFA-e koje pripadaju istom kontinentu (ili sličnoj geografskoj zoni).
Klub:	U pravilu, klub koji je član nogometne asocijacija (koja je i sama član FIFA-e)
Zvanična lica:	Svi članovi odbora, članovi komiteta, sudije, asistenti, treneri, asistentni ekipe kao i ostala lica zadužena za tehnička, medicinska i administrativna pitanja kod FIFA-e, konfederacije, asocijacije, lige ili kluba
Igrač:	Fudbaler registrovan kod asocijacije
Izvršni odbor:	Izvršni organ FIFA-e
EU/EEA:	Evropska Unija / Evropska ekonomska zona
Tužilac:	Strana koja podnosi pravnu tužbu (zahtjev) kod jednog od FIFA-inih pravnih organa
Tuženi:	Strana koja se brani od tužbe podnesene od tužioca
Redovni sudovi:	državni sudovi koji rješavaju javne i privatne pravne sporove
Privatni pravni spor:	Spor između privatnih lica (pravne ili fizičke osobe)
Arbitražni tribunal:	Tribunal uspostavljen za privatne osobe koji djeluje umjesto redovnih sudova
CAS (TAS):	Arbitražni sud za sport

Napomena: Termini koji se odnose na osobe primjenjuju se na oba spola. Svaki termin u jednini primjenjuje se i u množini, i obratno.

I. KLJUČNI POJMOVI

1. Nadležnost asocijacije (saveza)

Savez može uspostaviti svoja vlastita pravna tijela unutar djelokruga svoje autonomije (samouprave). Takvo pravno tijelo u asocijaciji rješava u osnovi sporove između saveza i njenih članova i članovima međusobno. Slučajevi koji će se razmatraju uključuju disciplinske slučajeve. Redovni sudovi su, u principu, izuzeti od rješavanja sportskih pitanja (npr. kršenje Pravila igre), obzirom da oni tretiraju samo nogometnu igru, a ne i sam zakon. Asocijacija može interno rješavati disciplinske slučajeve, kao što su kršenje statuta saveza, putem svojih vlastitih pravnih tijela unutar djelokruga svoje autonomije (samouprave). Njene odluke moraju ispunjavati pravne zahtjeve kako bi bile valjane. Ovi zahtjevi su najčešće opisane u proceduralnim pravilima. Oni uključuju navode o nadležnosti pravnog tijela i njegovom sastavu, proceduralne rokove i pravo strana u postupku na saslušanje. FIFA-ina pravna tijela su Disciplinski komitet, Apelacioni (žalbeni) komitet, te Komitet za status igrača, uključujući Komoru za rješavanje sporova. Pravila o nadležnosti i proceduralnim zahtjevima FIFA-e sadržana su u Statutu FIFA-e, Disciplinskom kodeksu FIFA-e i FIFA-inom Pravilniku o statusu i transferu igrača.

2. Arbitraža

Arbitražni tribunal je institucija uspostavljena od privatnih pravnih osoba (npr. asocijacije, klubovi, igrači) kako bi rješavali privatne pravne sporove sa statutarnim ovlaštenjem. U tom kontekstu, redovna nadležnost je unaprijed isključena u smislu arbitražnog sporazuma. Arbitražni tribunal stoga zamjenjuje funkciju državnih sudova i zato mora ispunjavati ustavne zahtjeve. Strane moraju biti jednako tretirane, a sudije nezavisne i nepristrasne. Sve dok su ovi zahtjevi ispunjeni, odluka koju donese arbitražni tribunal je jednaka presudi koju donese državni sud. FIFA zabranjuje obraćanje neovisnom Arbitražnom sudu za sport (CAS). CAS je takozvani institucionalizovani arbitražni tribunal (što je suprotno ad-hoc tribunalu koji je formiran isključivo za odlučivanje u jednom određenom slučaju).

3. Ključni pojmovi sistema transfera

Slijedeći standardni principi se primjenjuje na transfere:

a) Osnovni princip

U osnovi, svaki igrač može promijeniti klub bez nadoknade bilo gdje u svijetu onda kada mu je ugovor istekao.

b) Zaštita maloljetnika

Kako bi se osigurao stabilan sistem treniranja i edukacije igrača, transfer i prva registracija igrača ispod 18 godina starosti nije dozvoljena osim ako se igračeva porodica preseljava u zemlju u kojoj se nalazi budući klub iz razloga koji nisu vezani za fudbal. Ukoliko se transfer obavlja unutar EU ili EEA, a igrač ima između 16 i 18 godina, novi klub mora obezbijediti igraču sportsko treniranje i obrazovanje.

c) Naknada za treniranje

Kao dio plana za odgajanje talenta i natjecanja u fudbalu, klubovi moraju dobiti svoj dio nagrade za investiranje u treniranje mladih igrača. Svaki klub koji trenira igrače zato ima pravo da primi kompenzaciju za svoje napore. Treniranje i obrazovanje igrača se obavlja između 12. i 23. godine. U osnovi, kompenzacija za treniranje se isplaćuje do 23. godine za svako treniranje obavljeno do 21. godine, osim ako je igrač već završio svoje treniranje prije 23. godine. Nakon što igrač potpiše profesionalni ugovor, klubovi koji su ga prethodno trenirali imaju pravo na kompenzaciju. Kompenzacija će se isplaćivati svaki put kada on promijeni klub tokom perioda treniranja.

d) Osiguranje ugovorne stabilnosti

Osiguranje ugovorne stabilnosti u fudbalu je od vitalnog značaja za sve uključene. Ugovorni radni odnosi između igrača i kluba se zato moraju regulisati na takav način da se održi ravnoteža između interesa igrača a i kluba, na koji način se obezbjeđuje da sportska takmičenja mogu biti održana regularno i ispravno. Ugovor se zato mora zaključiti na najmanje jednu sezonu i ne duže od pet godina. Ukoliko se ugovor ugovor prekida jednostrano bez opravdanog razloga ili sportski opravdanog razloga, primjenjuju se sankcije i kompenzacija se mora isplatiti. Međutim, ugovor se može prekinuti u svako vrijeme ukoliko se obje strane usaglase.

e) Mehanizam solidarnosti

Ukoliko igrač mijenja klubove tokom ugovornog perioda, 5% od iznosa kompenzacije isplaćenog prethodnom klubu, biće raspodijeljeno između klubova koji su pomogli u njegovom treniranju. To je proporcionalno broju godina koje je igrač igrao za odnosne klubove između 12. i 23. godine.

f) Registracioni periodi

Dva su standardna registraciona perioda po sezoni (ljetni/zimski) u kojima igrači mogu prelaziti u drugi klub - sa samo jednim prelaskom po igraču po sezoni - kako bi se osiguralo da sportska takmičenja funkcionišu pravilno.

g) Pravni sistem saveza

U osnovi, svaki igrač ili klub ima pravo izjaviti tužbu pred redovnim sudom kako bi riješio spor nastao iz ugovora o radu. Međutim, FIFA je uspostavila Komoru za rješavanje sporova kao alternativnu mogućnost za rješavanje takvih sporova. Ova komora je sačinjena od jednakog broja predstavnika za igrače i klubove kao i nezavisnog predsjedavajućeg. Komoru za rješavanje sporova nadzire Komisija za status igrača, što je, zapravo, ekvivalent pravnog organa FIFA-e i zato je nadležna za donošenje odluka.

4. Ključni pojmovi disciplinskih slučajeva

Disciplinski kodeks FIFA-e se bavi kršenjem pravila FIFA-e. Postoje tri različita tipa slučajeva: kršenje Pravila igre, doping prekršaji i nepostupanje prema odluci koju je donijela FIFA ili jedno od njenih pravnih tijela. Disciplinski postupak za kršenje bilo kojeg pravila može biti u obliku novčane kazne, suspenzije ili oduzimanja bodova, itd. Disciplinski postupak se može poduzeti protiv saveza, asocijacija članica, zvaničnih lica, igrača, itd.

II. FIFA PRAVNA TIJELA

1. Komitet za status igrača

Komitet za status igrača (član 47 Statuta FIFA-e) je pravni organ FIFA-e. Članovi komiteta se određuju od strane Izvršnog odbora FIFA-e. Kao pravilo, komitet može donositi odluke sa kvorumom od najmanje tri člana. U hitnim slučajevima, ili u slučajevima gdje nema činjeničnih ili pravnih komplikacija, predsjedavajući ili osoba koju on odredi iz komiteta, može postupati kao sudija pojedinac. Ukoliko se slučaj ne može iznijeti pred nezavisni nacionalni arbitražni tribunal, komitet je nadležan da presudi međunarodne sporove između klubova/asocijacija i trenera. Komitet također rješava sporove između klubova koji pripadaju različitim asocijacijama. Sporove koji proisteknu iz privremenih međunarodnih certifikata može rješavati sudija pojedinac. Žalbe protiv odluka koje donese Komitet za status igrača ili sudija pojedinac mogu se izjaviti direktno kod CAS-a.

2. Komora za rješavanje sporova

Komoru za rješavanje sporova (član 47 Statuta FIFA-e) sačinjava jednak broj predstavnika igrača i klubova, koje odrede predstavnici igrača i liga, te FIFA Izvršni odbor. Komora može donositi odluke sa kvorumom od najmanje tri člana. Komora je nadležna da presuđuje međunarodne sporove između igrača i klubova vezano za ugovornu stabilnost, sportske sankcije ili ugovorne kazne ukoliko sporovi nisu iznijeti pred nezavisni nacionalni arbitražni tribunal. Komora također rješava sporove nastale u vezi kompenzacije za treniranje i solidarnih doprinosa između klubova različitih asocijacija. U slučaju sporova vrijednosti do 100,000 CHF, te onih vezanih za kompenzaciju za treniranje ili solidarne doprinose, odlučivati može sudija pojedinac (takozvani sudija Komore za rješavanje sporova). On je odabran u grupi predstavnika igrača i kluba (jednog sudiju pojedinca svaki) i .Žalbe na odluke koju donese Komora za rješavanje sporova ili sudija pojedinac Komore za rješavanje sporova mogu se izjaviti direktno CAS-u.

3. Disciplinski komitet

Disciplinski komitet (član 57 Statuta FIFA-e) se sastoji od najmanje tri člana; predstavajući i zamjenik predsjedavajućeg moraju biti pravno kvalifikovani. Članove Komiteta određuje Izvršni odbor FIFA-e. Disciplinski komitet je nadležan za kažnjavanje kršenja bilo kojih FIFA pravila i za donošenje odluka u skladu sa FIFA Disciplinskim kodeksom. U slučajevima prekršaja maloljetnika ili u hitnim slučajevima, predsjedavajući može postupati kao sudija pojedinac u donošenju odluke. Žalbe na odluke Disciplinskog komiteta mogu se izjaviti Apelacionom (žalbenom) komitetu.

4. Apelacioni (žalbeni) komitet

Apelacioni komitet (član 58 FIFA Statuta) sastoji se od najmanje tri član; predstavajući i zamjenik predsjedavajućeg moraju biti pravno kvalifikovani. Članove Komiteta određuje Izvršni odbor FIFA-e. Apelacioni komitet je nadležan za saslušanje žalbi protiv odluka koje donosi Disciplinski komitet, a koje nisu označene kao konačne u pravilniku FIFA-e. Komitet donosi odluke u skladu sa FIFA Disciplinskim kodeksom. Odluke koje donosi Apelacioni komitet su konačne osim ako nije izjavljena žalba kod CAS-a.

III. VANJSKI PRAVNI ORGANI (TIJELA)

1. Nadležnost redovnih sudova

Redovni sudovi su državni sudovi. U osnovi, oni presuđuju u svim javnim i privatnim pravnim slučajevima, tj. nadležni su za presuđivanje u bilo kom ugovornom (radnom) sporu.

2. Odnosi između FIFA-inih pravnih tijela i redovnih sudova

U osnovi, svaki igrač i klub mogu uložiti tužbu pred redovnim sudom u sporu koji se odnosi na prava iz radnog odnosa. Ukoliko strana uloži tužbu pred redovnim sudom, pravna tijela FIFA-e će obustaviti rješavanje slučaja. U krivičnim slučajevima, država ima monopol gonjenja, što onemogućava FIFA-u u intervenciji (ali i FIFA Disciplinski komitet također može izreći sankcije).

U (međunarodnim) sporovima koji uključuju i Disciplinski kodeks, kao što je kršenje Statuta FIFA-e, Pravila igre ili FIFA Pravidnika o doping kontroli, nadležna su samo FIFA-ina pravna tijela.

3. Nadležnost arbitražnih tribunala

Arbitražni tribunal presuđuje po privatnim pravnim sporovima umjesto državnog suda (koji bi u suprotnom bio nadležan). Arbitražni tribunal je nezavisan kao i bilo koji državni sud.

IV. ARBITRAŽNI SUD ZA SPORT (CAS)

Arbitražni sud za sport (CAS) je nezavisni arbitražni tribunal smješten u Lozani, Švicarska, koji rješava međunarodne sporova u svijetu sporta. CAS nije jedno od FIFA-inih pravnih tijela. FIFA, međutim, dozvoljava izjavljivanje žalbi pred CAS-om (član 59 - 60 FIFA Statuta) u vezi sa sporovima među FIFA-om, konfederacijama, asocijacijama, ligama, klubovima, igračima, zvaničnim licima i licenciranim zastupnicima za utakmice i igrače. CAS rješava samo žalbe protiv odluka ili disciplinskih odluka koje je donijelo konačno (zadnje) žalbeno tijelo nakon iscrpljivanja svih pravnih puteva kod FIFA-e, konfederacije, asocijacije ili lige. CAS, međutim, ne rješava žalbe vezane za kršenje Pravila igre, suspenzije do četiri utakmice ili tri mjeseca, i odluke koje je donio nezavisno i pravilno formiran arbitražni tribunal pri asocijaciji ili konfederaciji. Pravila CAS-a se primjenjuju u arbitražnim procedurama. Koristeći ista pravila kao osnovu, CAS primjenjuje pravila FIFA-e ili ona koja se primjenjuju u konfederacijama, asocijacijama, ligama i klubovima. Nadalje, primjenjuje se i švicarski zakon. Listu arbitara zaduženih za fudbalska pitanja sačinila je FIFA, konfederacije i FIFPro, te ista prihvaćena od CAS-a.

V. POSTUPCI

1. Nadležnost FIFA-e

U osnovi, FIFA presuđuje u sporovima međunarodne prirode, tj. u slučaju statusa igrača ukoliko dvije strane pripadaju različitim asocijacijama i u disciplinskim slučajevima tokom međunarodnih takmičenja i utakmica. U području statusa igrača prvenstveno se rješavaju sporovi između igrača i klubova, različitih klubova, trenera i klubova i zastupnika igrača i klubova. Detaljne i potvrđene odluke koje je donijela Komora za rješavanje sporova mogu se vidjeti na www.fifa.com.

2. Ko može podnijeti pravnu tužbu kod FIFA-e?

Svaki igrač, klub, asocijacija, trener, zastupnik za utakmice ili igračke može podnijeti pravnu tužbu kod FIFA-e ukoliko je ista međunarodne naravi kako je to opisano gore.

3. Troškovi postupka

U pravilu, FIFA snosi troškove disciplinskih postupaka. Taksa od 3,000 CHF (član 128 FIFA Disciplinskog kodeksa) će se plaćati samo ako je izjavljena žalba Apelacionom komitetu. Troškovi postupka pred Komitetom za status igrača iznose na maksimalno 25,000 CHF. Međutim, postupci pred Komorom za rješavanje sporova su uvijek besplatni. Troškovi postupaka pred CAS-om zasnivaju se na principima postavljenim u Pravilniku o CAS-u.

4. Formalnosti i rokovi

Tužilac se mora obratiti FIFA-i svojim pravnim zahtjevom/tužbom čim je spor nastao, jer se svaki spor koji je nastao prije više od dvije godine od podnošenja tužbe više neće razmatrati uzimajući u obzir statut ograničenja. Tužilac mora podnijeti pismenu tužbu komitetu / komori preko generalnog sekretarijata FIFA-e telefaksom ili poštom. Ista treba sadržati precizne detalje o stranama u postupku, pravni zahtjev sa razlozima tužbe i kopije sve relevantne dokumentacije.

5. Stupanje na snagu

a) Provođenje odluka FIFA-e

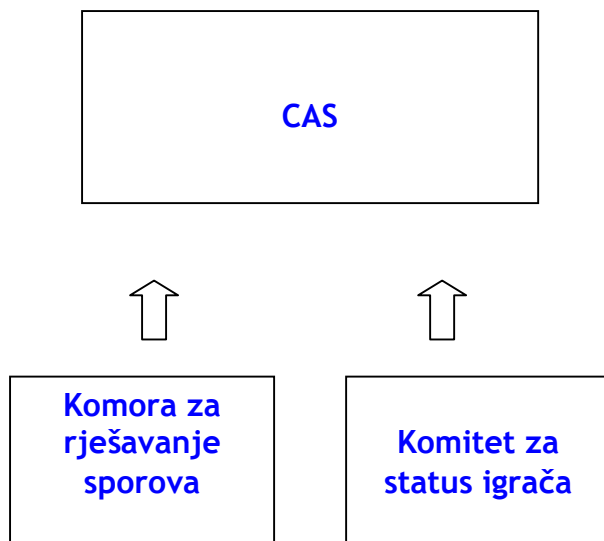
FIFA može provoditi svoje odluke u smislu disciplinskih postupaka. Ukoliko bilo koja strana ne izvrši plaćanje u skladu sa odlukom koju je donijela FIFA, član 70 FIFA Disciplinskog kodeksa omogućava izricanje druge novčane kazne u iznosu od najmanje 5,000 CHF protiv strane koja se ogлуši. Ostale validne mogućnosti su prijetnja zabrane na transfere, oduzimanje bodova ili vraćanje u niži stepen takmičenja. Odnosna asocijacija (savez) provodi izrečene sankcije.

b) Provođenje odluka CAS-a

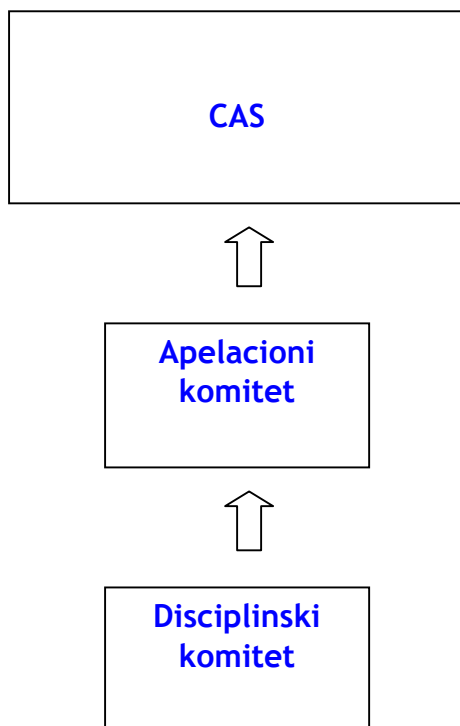
Kako je CAS nezavisni arbitražni tribunal, njegove odluke zamjenjuju one državnih sudova i zato mogu biti provedene od strane redovnih sudova.

6. Dijagram postupaka

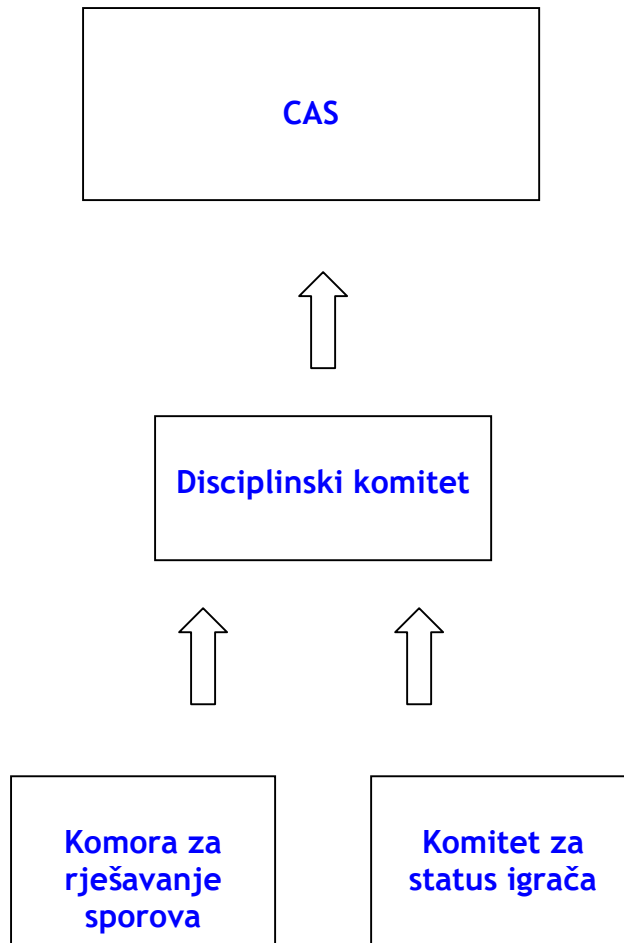
Dijagram 1) Faze u proceduri igrač/transfer

Dijagram 2) Faze u disciplinskim slučajevima

Dijagram 3) Neizvršavanje pravno obavezujućih odluka FIFA-e

VI. SEDAM PREDNOSTI NADLEŽNOSTI FIFA-e NAD REDOVNIM SUDOVIMA

Jurisdikcija FIFA-e ima sedam prednosti nad redovnim sudovima za strane koje traže pravnu zaštitu:

Brža procedura:

Pravna tijela FIFA-e reaguju i odlučujući brže i uz veću fleksibilnost nego redovni sudovi. Pravna tijela zadužena za status igrača donose odluku u roku od 60 dana po prijemu tužbe. Disciplinska mjera protiv kršenja Pravila igre ili pravilnika o doping-u se mora izvršiti u nekoliko dana. Nasuprot tome, procedure pred redovnim sudovima najščešće traju nekoliko godina.

Manji troškovi:

Kao pravilo, FIFA snosi troškove postupaka koje provode pravna tijela FIFA-e. Tužilac uvijek unaprijed mora plaćati sudske troškove na redovnim sudovima. Strana koja izgubi slučaj je dužna snositi konačne troškove postupaka.

Iza zatvorenih vrata:

FIFA-ina pravna tijela donose svoje odluke povjerljivo, iza zatvorenih vrata. U postupcima pred redovnim sudovima javnost i mediji su izuzeti samo u izuzetnim okolnostima.

Efikasnija procedura:

FIFA-ina pravna tijela imaju iskustvo od nekoliko godina presuđivanja u sporovima vezanim za fudbal. Zato su ona više upoznata sa predmetom nego redovni sudovi i mogu donositi prikladnije odluke, potpuno uzimajući u obzir posebnu prirodu fudbala.

Ustavna načela:

U okviru svoje nadležnosti, pravna tijela FIFA-e primjenjuju opšte i ustavne principe /načela/ koja su priznata u cijelom svijetu.

Sigurnost prava/zakona:

Pravna načela FIFA-e obezbjeđuju stabilnost prava svakome ko traži pravnu pomoć/zaštitu u smislu poštenog vođenja postupka i čvrste pravne nauke. Odluke koje donose FIFA pravna tijela se validno provode. Nadalje, uvijek postoji mogućnost obraćanja neovisnom arbitražnom tribunalu, CAS-u, za reviziju bilo koje odluke koju je donijela FIFA.

Provođenje odluka:

Odluke koje se ne ispoštuju mogu (indirektno) biti provedene pokretanjem disciplinskog postupka.

Zürich, mart 2005

Predsjednik
Joseph S. Blatter

Generalni sekretar
Urs Linsi